

ДЕТЕРМІНАЦІЯ ЗЛОЧИННОСТІ МУСУЛЬМАНСЬКИХ МІГРАНТІВ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Ключові слова: мігранти, іслам, «конфлікт культур», ваххабізм.

Keywords: migrants, Islam, «conflict of cultures», Wahhabism.

Анотація: В останні роки спостерігається прітік мігрантів із мусульманських держав до Європи, що спричинило підвищення рівня злочинності. У цій роботі розкрито причини вчинення злочинів такими особами.

Abstract: Nowadays there is an influx of migrants from Muslim countries to Europe, which led to an increase in crime. The reasons for committing crimes by these persons are disclosed.

Криминологічна детермінація пояснює закономірний розвиток і взаємозв'язок суспільного буття із суспільною свідомістю через відносини між людьми, різні види діяльності, в тому числі злочинної. Системоутворюючою ознакою детермінації злочинності виступає причинність, тобто, такий зв'язок, в якому одне явище (процес) за певних умов породжує, відтворює, продукує інше. Відповідно під причиною злочинності необхідно розуміти криминогенну деформацію суспільної свідомості у виді антисоціальних поглядів, звичаїв, традицій, установок, що за певних умов закономірно породжують злочинність як свій наслідок. Така деформація може проявитися через ірраціональну схильність до руйнування культурних традицій і цінностей, заперечення самої ідеї добросутності людини, відхилення від загальноновизнаних норм поведінки, порушення будь-яких заборон, у тому числі кримінально-правових [1].

Вивчення причин злочинності мігрантів із мусульманських країн є актуальним, адже на сьогодні спостерігається збільшення рівня злочинності в європейських країнах, і злочини, що вчиняються такими особами, становлять його вагому частку [2].

Досліджуючи цей факт, перш за все, слід звернути увагу на соціологічну концепцію «конфлікту культур». Вільям Корнблом визначає культурний конфлікт як конфлікт, який виникає тоді, коли протилежні правила поведінки, притаманні для окремих культур, створюють «можливості для відхилень і зростання злочинності в девіантних субкультурах» [3]. Сутність зазначеної концепції полягає в тому, що особа, яка виросла в рамках мусульманського «східного» суспільства, опинившись в «західному», вчинюватиме злочин або через нерозуміння європейської культури, або через помилкове уявлення про «вседозволеність» у західному суспільстві (адже в мусульманському суспільстві існує велика кількість заборон у багатьох сферах життя). Мусульмани виховані в культурі із чіткими зовнішніми орієнтирами (авторитет старших, традиціоналізм, іслам), де відповідальність за дії, котрі вступають в протиріччя з очікуваннями сім'ї та/або клану є негайною та неминучою. Деякі з них виростили в умовах жорстких рамок, підкріплених застосуванням насильства. Свого часу видатний криминолог Габріель де Гард у своїй «Порівняльній злочинності» зазначав, що «в очах арабів трьома головними чеснотами є мужність, гостинність та кровна помста, а не чесність, любов до праці та добросутність» [4; с.222]. Подібна точка зору є переконливою, але вона повністю не розкриває причини мусульманської злочинності в Європі, оскільки розглядає не всі наявні фактори.

Серед мігрантів було виявлено чимало учасників Ісламської Держави. Частина з них вмотивована грошима та переслідує корисливі мотиви, інші ж діють через ідейні переконання. В ісламському світі та західній літературі можна побачити такий термін як «ваххабізм». При порівнянні ідеології ваххабізму та ідеології ІДІЛ, можна зробити висновок, що ці течії тотожні. Вони дещо інакше трактують ісламські релігійні норми, ніж це роблять решта мусульман.

ІДІЛ проголосила джихад (священну війну) проти тих, хто не належить до ваххабітів, тобто,

«невірних». Так, під критерій їх ворогів підпадають інші мусульмани, християни, іудеї, язичники, атеїсти, представники інших конфесій, адже вони не поділяють їх погляди. У Корані в аятах 190-191 сури Аль-Бакара сказано: «Боріться на шляху Аллаха з тими, хто бореться проти вас, але не переступайте через межі дозволеного. Воістину, Аллах не любить злочинців. Вбивайте їх (багатобожників), де б ви їх не зустріли, і виганяйте їх звідти, звідки вони вигнали вас. Спокуса гірша, ніж убивство. Але не боріться з ними біля Заповідної мечеті, поки вони не стануть боротися з вами в ній. Якщо ж вони стануть боротися з вами, то вбивайте їх. Це відплата невірющим!» [5, с.54-55]. Необхідно зазначити, що кожен аят Корану має власну історію та прив'язаний до конкретної події. Ваххабіти застосовують ці аяти на наш час і трактують їх по-своєму. Зокрема, заклик вбивати невірних вирваний із контексту, адже в продовженні аяту сказано, що боротися з ними треба у випадку самооборони, захисту Вітчизни, власного дому.

Також на злочинність можуть впливати фетви (укази) ваххабітських вчених, в яких проголошується, що майно не мусульман не є недоторканим, а особиста та статева недоторканність останніх нехтується. Необізанані мусульмани, слідуючи подібним нормам, вчиняють заборонені кримінальним законом дії. Такі вчені та проповідники закликають мусульман до зневажливого ставлення до місцевого населення, що викликає в мігрантів нігілістичне ставлення до життя, честі і гідності, майна європейців.

Отже, підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що одними із причин вчинення злочинів мусульманськими мігрантами є зіткнення ісламської та західної культур, викривлене трактування Корану, діяльність ваххабітів та правова необізананість самих мігрантів.

Список використаних джерел:

1. Головкін Б. М. Причинність у системі детермінації злочинності / Б. М. Головкін. // Теорія і практика правознавства. - 2014. - Вип. 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_1_24.
2. Migrant crime in Germany rises by 50 per cent, new figures show [Електронний ресурс] / <http://www.telegraph.co.uk/news/2017/04/25/migrant-crime-germany-rises-50-per-cent-new-figures-show/>.
3. William Kornblum (31 January 2011). *Sociology in a Changing World*. Cengage Learning. pp. 191—192; 195, 197, 205. ISBN 978-1-111-30157-6. Retrieved 14 January 2013.
4. Тард Г. Преступник и преступление. Сравнительная преступность. Преступность толпы / Сост. и предисл. В.С. Овчинского. – М., 2004. – 391 с.
5. «Коран. Перевод смыслов». Ельмір Кулієв [Текст] 2-е вид., випр. – М.: Умма, 2012. – 1168с.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман,
проф. Б. М. Головкін,
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

**Злочинність у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
3-68 кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.**

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017